

Poročnina lista: --
 Čelo leto . . . K 12--
 Pol leta . . . 6--
 Čelo leta . . . 3--
 Mesečno . . . 120
Pisni Avstrije: ----
 Čelo leto . . . 15--
Posamezne številke
 -- 20 vinarjev. --

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 40 vin.
 od 6 redne petkovske: pri
 večkratnih oznanilih velja
 ---- popust. ----
 „Straža“ izhaja v pon-
 deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Koroška ulica. 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Važni sklepi deželne vlade.

Iz Ljubljane nam poročajo, da je dež. vlada v svoji zadnji seji storila važne sklepe, med katerimi bo naše slovensko kmečko ljudstvo posebno pozdravilo prva dva, namreč:

1. Plačevanje osebno-dohodninskega davka se ustavi. Vlada se je prepričala, da so odstavljene neniški in neniški uradniki naložili kmetom naravnost neverjetno visoke davke, zato je zdaj odredila, da se mora vršiti nova cenitev in se vsa dosedanja osebno-dohodninska obdajba razveljavi. Kdor je torej že dobil plačilni nalog, pa še davka ni plačal, naj dotični plačilni nalog shrani, a plačati ni treba. Pač pa zahtevamo, kar smo že povdarjali v zadnji „Straži“, da se morajo cenilne komisije, kjer se še to dosedaj ni zgodilo, nemudoma preurediti.

2. Prehrana Slovenija zagotovljena. Vlada je u krenila in storila vse potrebno, da dobijo slovenske pokrajine dovolj živeža. Uvedla se bo tudi v kratkem akcija za cenejša živila za ubožne sloje, delavce itd. Seveda je v prvi vrsti dolžnost okrajnih glavarstev, da se za prehrano dovolj pobrigajo. Kolikor smo poučeni, sta v tem oziru posebno delavna mariborsko in ptujsko okrajno glavarstvo, dočim se n. pr. gornjegrajska ekspozitura ne briga veliko za prehrano.

3. Vsi odstavljene uradniki, železničarji, učitelji itd. se izženejo čez mejo. Ta sklep deželne vlade bodo zlasti pozdravili mestni prebivalci, ker vlada povsod silno pomanjkanje stanovanj. Pozdravljamo ga pa tudi mi, ker vemo, kakor hitro bodo izgnili ti hujskači, se bo naselil po mestih in trgih mir in zadovoljnost. Sploh nam je bilo nerazumljivo, kaj še iščejo ti ljudje tako dolgo pri nas, ko so vendar brez vsakega dela in službe.

Ti sklepi deželne vlade so res nad vse važni in razveseljivi. Veseli nas, da naša vlada tako energično deluje za dobrobit slovenskega ljudstva.

Na delo!

V Beogradu in v pokrajinskih vladah je izbruhnila kriza. Socialistični minister Korač in socialistični poverjeniki v pokrajinskih vladah so demisionirali. Današnja vlada se jugoslovanskim demokratom zdi premalo socialistična, demokratična, zato tako buren klic od vseh strani iz socialističnih krogov, naj nji-

hovi zastopniki pri osrednji vladi in pokrajinskih vladah enostavno odstopijo. Jugoslovanski socialisti dan na dan slišijo zmagovalno poročilo svojih rudečih sobratcev iz vseh evropskih držav in v najnovejšem času iz sosednje Ogrske, kako socialistična ideja podira jezove in si osvoja celi svet. To jih je upogumilo, da so tudi v Jugoslaviji povzdignili glave in začeli iskati ugodnejših pozicij in postojank, kako bi tudi tukaj prodrli in se polastili vlade. 90 odstotna kmetovska država se zdi na zunaj nepregledljiva luščina za sicer trde socialistične zobove, a drznosti je treba in če ne gre drugače tudi zvijač in vse se more doseči, kakor jim dokazujejo vzgledi sosednjih bratcev iz srečnejših dežel.

Pred kratkim smo slišali, kako se je v hrvatski socialistični stranki pojavil razdor, da se je razcepila v boljševiško in večinsko strujo kakor v Nemčiji. Na vse načine si je priza deval g. Korač, da bi razdor potlačil, a ni šlo, kakor javljajo najnovejša poročila iz Beograda. Sedaj jih skuša utolaziti g. Protič stem, da bi jim dal dva ministrska sedeža, a če bo šlo je drugo vprašanje, ker ne vemo, kako globoko segajo korenine krize v socialistični stranki. Dozdevno ni beograjski kabinet v toliki krizi, kakor so socialisti sami. Radikalnejši elementi dobivajo tudi v jugoslovanski socialistični stranki vedno več tal, agrarna reforma kakor si jo je zamislil g. Korač, se jim zdi prenazadnja, zahtevajo hitrejše in obširnejše socializacije v vseh narodno gospodarskih panogah. G. Korač ne more vsled odpora svojih ministrskih tovarišev izvesti želj svojih pristašev, zato odstopa.

Odstop zastopnikov socialistov pa ni znamenje obupa jugoslovanskih socialistov, bodo li sploh mogli svoja načela uveljaviti v Jugoslaviji, nasprotno njihov enoglasni klic po odstopu njihovih zastopnikov pri vladi je znamenje vere v silnost in moč njihovih idej, katere hočejo udejestiti preko zakonitih potov potom nasilja in proletarske diktature. Ne smemo tiskati svojih glav v pesek. Poglejmo resnici v obraz. Zadnje čase se vrši nešteto socia-

lističnih shodov ne samo po Kranjskem in Hrvatskem in v Srbiji, temveč tudi po Štajerskem. Socialisti so imeli shode v Celju, Polzeli, Zabukovcih, Velenju, Trbovljah. Na vseh shodih se je kazalo njihovo boljševiško razpoloženje. Njihovi klici proti cerkvi duhovnikom in kralju jasno kažejo revolucionarni značaj njihovega pokreta. Njihove delovanje za republiko je naperjeno naravnost proti obstoju sedanjne države kot take. Ljudstvu hočejo vse pojme zmešati, napraviti nezadovoljnega s sedajno vlado, vodo skaliti, da bo ugodno za njihov ribji lov. Ker spoznajo svojo številno manjšino, so iznašli novo sredstvo, da dobijo tudi številno premoč. Na vse mogoče načine vabijo v svoj tabor ne samo delavcev — te reklamirajo že itak a priori za svojo stranko — temveč tudi hlapce, dekle in kar je najbolj čudno tudi naše kmete. Pod pretvezo malih kmetov jih izigravajo proti večjim kmetom. Ne mislijo na nesmotrenost in brezsmiselnost svojega početja, ko ščuvajo kmeta zoper kmeta, da le gre njihova pšenica v klasje. Da dobijo moč in ljudi zbegajo, jim je glavni cilj, a kakšne posledice bo imelo njihovo demagoštvo, na to se ne ozirajo.

Skraini čas je, da stopimo pred ljudi z zdravimi načeli in odkrinkamo zlobno početje temnih moči, ki rujejo že itak po vojski že tako omajano нравno moč človeštva. V vseh krščansko socialnih organizacijah se naj razlaga pogubni vpliv brezvestnega boljševizma, kateremu že tudi žalibog med slov. ljudstvu, rastejo kremplji. Na javnih shodih se naj povdarjajo krščansko socialna načela, kakor nas jih je učil dr. Krek, njih edino izpeljivost in srečnosnost za človeštvo. Vse delo v javnosti pa naj izpopolnjuje temeljito podrobno v naših organizacijah, ki naj bodo še za naprej kakor dosedaj glavni stebri naše narodne kulture.

Enajsta ura bije. Na delo vsi, ki jim je na srcu narodni blagor. Kriza socialistična v centralni vladi v Beogradu in pokrajinskih vladah so le pene, ki so vržene na površje in kažejo, da v socialistični stranki sami vre. Krščansko socialni delavci pa na delo. Na vaših ramenih bo slonela kakor vedno tako tudi sedaj vsa teža dneva, ter novo ustanovljena jugosl. dem. stranka kaže vedno izrazitejšje svoj buržoazijski značaj in kakor vsa znamenja kažejo ne bo nadkriljevala po svoji razboritosti nič kaj veliko staro liberalno stranko. Zato pa na delo, kdor čuti z ljudstvom in mu je na srcu njegova sreča.

Minister dr. Korošec za prehrano jugoslovanskega prebivalstva.

Naš voditelj dr. Korošec je kot ministrski podpredsednik prevzel te dni za sedaj eno najvažnejših ministrstev, namreč ministrstvo za prehrano. Oskrbeti ima celo Jugoslavijo s potrebnimi živilci. O delovanju ministra dr. Korošca poročajo iz Beograda sledeče: Minister za prehrano dr. Ko-

LISTEK.

V spomin naši dragi Anki Kajtnatovi.

Neznosno me je pretreslo poročilo, da je najdražja, srčnoljubljena trboveljska učiteljica in vzgojiteljica zatisnila svoje oči za vedno. Nič manj ni pretresla ta vest vse njene kolegije in tovarišice, katere so z njo vred študirale v samostanskem učiteljscu v Mariboru od 1. 1910. Vem, da je vsaki kot meni zdrknula solza nezmerne žalosti po obrazu. In kako tudi ne! Izgubile smo z njo vrstnico, kojoj smo imele rade vse, s kojoj smo preživlele veselo in tudi marsikatero težko urico. V cvetoči dobi življenja, v krasni dobi 24 let nas je zapustila ter se preselila k svoji preblagi mami in sestrici, za katerima je toliko hrepenela. Kako je bila pokojna Anka veselega in jeklenega značaja, vemo me, ki smo občevale z njo dan na dan, uro za uro cela štiri leta. Bila je

vedno vrla in zavedna Slovenka, kakor tudi tovarišica, priljubljena pri vseh.

Da je bila ona tako obrobno svojega nežnega življenja, mi je bilo neznano. Akoravno sve si dopisovali precej pogosto, mi vendar ni nikdar po sebo tožila, da trpi na hudi bolezn — jetiki, če tudi sem jaz to že davno vedela. Zdelo se mi je vedno, da jo zbada misel, če bi razmišljevala, da bo morala podčeti kruti jetiki in ji darovati svoje nadobudno življenje. Vedela je sicer dobro, in se predobro, da hodi po tisti stezi, po koji sta hodili njena pokojna mamica in sestrica, pa vendar se je kljub temu junaško tolažila. In sedaj je pri nji ma! Ni je več, da bi donel njen čisti in nežni glasek v blaglasni pesmi, kot nekda po samo stanskem vrtu. Rada je pevala, rade smo pevale z njo tudi me, kajti v petju smo našle tolažbo in veselje.

Ohranimo Te, naša draga Anka v najkrajšnjišem in najboljšem spominu! Ti pa počivaj sladko v slovenski zemljici pri svoji mami in sestrici. Blag Ti spomin na veki C. V.

ročec je razdelil med bedno in siromašno belgrajsko prebivalstvo brezplačno večje množine živeža.

Novi minister bo energično delal na to, da se odpravi veržna kupčija ter da se odstranijo vse zapreke v prometu. V ta namen bo proglasil ostre odredbe. Visoke cene živeža se bodo znižale na ta način, da bo vlada sama v aprovizacijah prodajala po znižanih cenah. Vsakdo bo mogel kontrolirati to poslovanje, tako da bomo za svoje potrebe imeli na svoji zemlji dovolj hrane.

Nujna potreba pa je, da se odstranijo prometne ovire, radi katerih rastejo cene živilom.

Dne 5. aprila je minister prehrane dr. Korošec odpotoval v Novi Sad radi prehrane.

Za pravično ureditev valute.

Zborovalci Kmečke zveze za celjsko okolico zbrani na svojem zboru dne 19. marca 1919 so sprejeli resolucijo, da pozivajo v svrhu pravične ureditve valute vlado:

1. da brez odloga ugotovi realne podlage za ureditev valute, ki se naj na podlagi realnih in stalnih podlag enkrat za vselej uredi stalno, ker bi sicer vsaka podjetnost bila onemogočena ali vsaj silno otežkočena;

2. da čimprej zaseže vse vojne dobičke in premoženje za enkratno premoženjsko oddajo po ceni pri primerni višini, ter opozarja, da grede z vsakim zamujenim dnem milijoni zasegljivega premoženja v izgubo;

3. odklanjajo pa že naprej vsako ureditev valute s trajno davčno obremenitvijo, ker bi taka na eni strani uničila malega kmeta, obrtnika, uradnika in delavca in pospešila izseljevanje iz Jugoslavije, na drugi strani pa povzročila odtek domačega kapitala v tujino in ovirala dotok tujega kapitala v Jugoslavijo;

4. da štiti pri ureditvi valute in vojnih posojil na eni strani male varčevalce, kojih eksistenca je na njihove prihranke navezana, zato pa tembolj pritegne premožnejše sloje, na drugi strani pa varuje tudi dolžnike, da ne bi morali vsled umetnega dviganja valute morali dejansko plačati večkratno vrednost sprejetega posojila ali bili vsaj neupravičeno prikrajšani v primeru s sodržavljanji, ki so dolgove mogli plačati v manjvredni valuti, med tem ko jih oni vsled vojnega trpljenja niso mogli.

Poziv

poverjenišтва finančnega ministrstva v Ljubljani.

glede prenosa čekovnih računov dunajskega poštno-hranilničnega urada na poštni čekovni urad kraljestva SHS v Ljubljani.

Poziv velja samo posameznikom (privatnim osebam, trgovskim firmam), ne pa denarnim zavodom (bankam, hranilnicam, zadrugam), katerih čekovni računi pri dunajskem poštno-hranilničnem uradu se ob svojem času prenesejo po drugi poti. Zasebniki, kateri so v zmislu javnega poziva bivšega poverjenišтва za finance Narodne vlade SHS v Ljubljani z dne 21. januarja 1919., št. 400 (glej Uradni list XL z dne 22. januarja 1919.), imovino svojega čekovnega računa prijavili kot inozemsko terjatev pri dunajskem poštno-hranilničnem uradu in kateri žele prenesti vso svojo imovino s temeljno vlogo vred na poštni čekovni urad kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani, se pozivljejo, naj pošljejo najkasneje do dne 15. aprila 1919. na naslov: Poštni čekovni urad kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani.

1.) zadoji kontni izpisek dunajskega poštno-hranilničnega urada (v vpogled proti vrnitvi) in

2.) ček dunajskega poštno-hranilničnega urada. Ta ček naj se izpolni takole: Kraj in datum kakor po navadi, namesto zneska pa naj se zapiše obakrat (namesto številčno navedenega zneska in namesto v besedah izražene zneska) besedi »per saldo« in namesto naslova prejemnikovega naj se zapiše: »V kliringu na račun št. 37.792*87 — finančno ravnanje v Ljubljani«. Številčni razpredlek ob desnem robu čeka naj se ne pristrže.

3.) Ker s tem lastnik računa izstopi iz čekovnega prometa dunajske poštne hranilnice, naj se vpošljejo, kakor je predpisano, tudi vsi še neporabljeni čeki. Pri tem naj lastnik računa ne po-

zabi priložiti pisma, naslovljenega na dunajsko poštno hranilnico, in v njem naj izrečno zahteva povrnitev kolkovine (4 vinarje za vsak neporabljeni ček).

Čeki, na ta način zbrani pri poštenem čekovnem uradu v Ljubljani, se potem uradno odpošljejo poštno-hranilničnemu uradu na Dunaju in čim ta na Dunaju prevede prepis na račun bivšega finančnega ravnanja v Ljubljani, oziroma sedanje poverjeništvu ministrstva financ v Ljubljani prejme dotično obvestilo, se bodo imovine posameznik lastnikov dunajskih poštne čekovnih računov ali pripisale na njih račune pri čekovnem uradu v Ljubljani, ako jih že imajo, ali pa se bodo smatrale za vplačilo ob otvoritvi novega čekovnega računa, ako stranka čekovnemu uradu v Ljubljani pravočasno pošlje pristopno izjavo; sicer se bo izplačevala vsa gotovina po nakaznični poti.

Pripisoval, oziroma izplačevalo se bo na podstavi kontnih izpiskov dunajske poštne hranilnice k št. 37.792*87, strankam pa bo možno ugotoviti na podstavi izpiskov iz lastnih saldiranih računov, ki jih dobe z Dunaja, ali se je kaj pomotoma pripisalo, oziroma izplačalo.

S čekovno imovino, prenešeno iz dunajskega poštno-hranilničnega urada na novi čekovni račun poštnega čekovnega urada v Ljubljani (oziroma s prirastkom), sme razpolagati stranka šele mesec dni potem, ko se je vpis izvršil pri čekovnem uradu v Ljubljani.

Opozarjajo se končno imetniki čekovnih računov pri poštno-hranilničnem uradu na Dunaju, da v bodoče tamkajšnje imovine ne morejo uporabljati niti za izplačila v Nemški Avstriji — ker smatra ta država dosežanje račune naših državljanov za inozemski denar (to je za nežigosane bankovce, dočim se bo plačevalo v bodoče tamkaj z nemškoavstrijsko žigosanimi bankovci) — niti za plačila v naši državi, ker je čekovni promet s poštno-hranilničnim uradom na Dunaju ukinjen.

V Ljubljani, dne 29. marca 1919.

Poverjenik: dr. Šavnik s. r.

Prijave vojnih posojil.

Na moj poziv spodnje štajerskim občinam in okrajnim zastopom, zaradi prijave vojnih posojil mnoge korporacije še niso odgovorile. Da bo možno pregledati vso zelo obsežno stvarino in v korist prizadetih storiti potrebne korake, naj oni uradi, ki prijave še niso vposlali, to storijo zanesljivo vsaj do 20. aprila 1919, in sicer brez ozira na to, ali so svoj čas vojna posojila že prijavili okrajnim glavarstvom ali Narodni vladi.

Pri prijavah je treba ločiti vojna posojila, ki jih je občina podpisala na svoj račun, in taka, ki so se podpisala na račun občinskih ali kupnih ubožnih zakladov, krajnih šolskih svetov, zadrug, ustanov itd.

Pri posojilih, ki so se krila z najetim kreditom, je navesti ostali dolg na vojnem posojilu in ev. komunalnem posojilu iz zadnjega obračuna.

Vojno posejilne listine, ki se nahajajo v inozemstvu n. pr. pri poštno-hranilničnem uradu na Dunaju ali pri Anglo avstrijski banki, se morajo v smislu ukaza finančnega ministrstva z dne 1. marca 1919 nemudoma prenesti v domovino.

V Celju, dne 1. aprila 1919.

Dr. Vekoslav Kukovec,
predsednik likvidacijske komisije
SHS za Štajersko.

Tedenske novice.

Parlamentarne počitnice se bodo začele v petek, dne 11. aprila in bodo trajale do četrtega po beli nedelji (do 1. majnika).

Mariborski bogoslovci so praznovali v petek, dne 4. aprila posebno vesel dogodek. Prevzvišen nadpastir je prišel v njihovo sredino. V ginljivem nagovoru je na podlagi Jezusovih besed: »Ogenj sem prišel prineset na zemljo in kaj hočem, kakor da se vname« in z vzgledom sv. Izidora navduševal duhovske gojence h krščanski gorečnosti v blagor vsem vernikom. Za nagovorom se je vršila pri Marijinem oltarju pred podobo presv. Srca Jezusovega posvetitev bogoslovne družine najsvetejšemu Srcu. Po škofovi sv. maši se je z zahvalnico in z zakramentalnim blagoslovom sklenila vspod

budna svečanost, ki bo ostala gotovo vsem bogoslovcem v najlepšem spominu.

Imenovanje. Naš rojak iz ljutomerskega okraja Jernej Korošak, nadrevident v bivšem železniškem ministerstvu, je pridružen generalnemu ravnateljstvu državnih železnic v Ljubljani. Začasno mu je poverjeno vodstvo likvidacijske komisije v železniški stroki na Dunaju.

Odslovljeno nemško učiteljstvo v mariborskem okraju. V mariborskem okraju je bilo iz šolske službe odpuščeno sledeče nemško učiteljsko osebje: 1. Št. Ilj v Slov. goricah: Nadučitelj Fortunat Sadu, učitelj Emerik Gordon, učiteljica Angela Sadu in Marija Meyer. 2. Tezno pri Mariboru: Nadučitelj Ignacij Löschnigg, učiteljica Antonija Hauswirth in učitelj Karel Namestnik. 3. Pekre: Nadučitelj Jožef Sernetz in učiteljica Olga Janschek. 4. Kamnica pri Mariboru: Nadučitelj Anton Hofbauer. 5. Hoče: Učitelj Viktor Gatti in učiteljica ročnih del Marija Pfeifer. 6. Sv. Lovrenc nad Mariborom: učiteljica Pavla Jamnik. 7. Sv. Martin pri Vurbeku: Učitelj Feliks Grögl. 8. Selnica ob Dravi: Učiteljica Marija Merčun. 9. Sladki vrh: Najučitelj Karel Bandhauer in učiteljica Viljemina Hartnagel. 10. Razvanje: Nadučitelj Ernest Jöbst, učiteljica Marija Anetzhuber in Emilija Postružnik, učitelj Ignacij Wertschkönig. 11. Radvanje: šolski vodja Janez Pestitschegg, učiteljica Roza Ledineg, Matilda Onitsch, Marija Suppaneg, Ksenija Stetkiewicz in učiteljica ročnih del Emilija Rupprich. 12. Pobrežje pri Mariboru: Ravnatelj Alojzij Seidler, Roza Harter, Katarina Uatersinger, Franciška Jugl, Amalija Rojko, Romana Valjavec, Eliza Koss (omož. Pestitschegg) in učiteljica ročnih del Karolina Vadnou. 13. Krčevina pri Mariboru: Nadučitelj na štirirazrednici Ferdinand Reich. Nadučitelj na nemški petrazrednici Tomaž Wernitznigg, učiteljica Marija Wernitznigg in Frida Höltzschl, učitelja Ernest Fallant in Janez Hollmann. 14. Studenci pri Mariboru: Nadučitelj deške šole Franc Hallecker, učitelja Anton Stiebler in Leopold Omersu, učiteljica Marijana Hallecker, Josipina Stering in Ivana Ulbing. Nadučitelj dekliske šole Karel Mayer, učiteljica Štefanija Sieberer, Elza Petz, Terezija Juritsch, Hedvika Mravlag in Helena Verderber.

Podaljšanje natečajnega roka za učiteljske službe. Vsled ukaza Višjega šolskega sveta v Ljubljani z dne 26. sušca 1919, št. 4418 se podaljša natečajni rok za vsa razpisana učna mesta v slovenjebistriškem šolskem okraju do 15. malega travna 1919, v mariborskem iz svetolenarškem okraju pa do 15. dne velikega travna 1919, da bo tudi učnim močem iz zasedenega ozemlja mogoče, se udeležiti natečaja.

Notarji. Za nadaljno izvrševanje notarskih poslov so za Slovensko Štajersko poverjeni sledeči notarji: dr. Josip Barle v Kozjem, Lovro Baš v Celju, Kazimir Bratkovič v Ptuj, Jurij Deliček v Celju, Avgust Drukar v Gornjemgradu, dr. Franc Firbas v Mariboru, Mihael Jezovšek na Vranskem, Ivan Kolenc v Slov. Bistrici, Mihael Korbar v Sevnici, Vekoslav Krajnc v Šmarju pri Jelšah, Hinko Požun v Gornji Radgoni, Franc Strafella v Ptuj in dr. Franc Strelec v Ormožu. Poverilo za nadaljne izvrševanje notarskih poslov se odreče sledečim notarjem: dr. Robert Baumgartner v Rogatcu, dr. Konrad Stöcklinger v Mariboru, dr. Herman Wiesthaler v Mariboru, dr. Adolf Mravlag v Laškem, Vilibald Svoboda v Kojncih in dr. Hans Winkler v Slovenjgradcu.

Zenski protestni shod mislinjske doline dne 23. marca v Slovenjgradcu je bil sijajen. Telovadnica mestne šole je bila natlačena ljudstva. Shod je otvorila ga. A. Čepin. Nato je govorila gospodična Milka Duler (Govor priobčimo v »Straži« ali »Gospodarju« kakor hitro nam bo prostor dopuščal. — Uredništvo). Gdč. Scheligo je povdarjala, s kakšno pravico smemo mi naše ozemlje zahtevati in o ženskih pravicah sploh. Gdč. P. Mithans je zatirjevala, da se strinja popolnoma s predgovornicami in je navzoče Slovenke navduševala za izobraževalna društva; ga. Gams je slikala trpljenje naših ujetnikov, ga. Marovšek je govorila o delu in vspehu gospodinje za časa vojske, ga. M. Kacova pa o sirotelih otrocih. Pri tej priložnosti se je nabrala precej velika svota denarja za zgradbo sirotišnice v Mariboru.

Zasebni ponk v francoščini je zaradi pomanjkanja svetlobe samo za začetnike in sicer v drž. gimnaziji soba št. 33 v pritličju v ponedeljek, sredo in petek od 7—8. zvečer. Ker je teorija zelo važna, so prve ure velikega pomena. Udeleženci naj pridejo točno ob določeni uri. Vodstvo.

Klub Čechu v Mariboru. Vabijo se člani, da se udeležijo odhodnice g. inž. V. Brabence (odšla na Čehoslovaško), katere se vrši v torek 8. aprila zvečer v hotelu Union.

Otvoritev telefonske centrale v Ormožu. Pri poštarnem uradu v Ormožu se je otvorila telefonska centrala z javno govornico v vodu 4237 za krajevni in medkrajevni telefonski promet. Ob enem je zvezal Ormož telefonično z Ljutomerom v vsem vodu 4158.

Slovenskih postajnih imen še ne vidimo na kobiljarskih stavbah v St. Juriju ob južni žel., Slov. B. strici in Poljčanah. Je li to kriva morda narodna malicnost dotičnih postajnačelnikov.

Vozne olajšave na železnici. Vse dosedajne vozne olajšave in legitimacije aktivnih in umirovljenih uslužbencev državnih železnic kraljestva Slovencev, Hrvatov in Srbov in južne železnice ostanejo v veljavi do dne 30. junija 1919. Častniki in vojniki plačajo do dne 1. aprila 1919 do nove odredbe na privatnih potovanjih polovico voznih pristojbin. Vse druge vozne olajšave, legitimacije in listke za prosto vožnjo katerekoli vrste so z dnem 1. aprilom 1919 razveljavljene.

Izplačilo pokojnin in vzgojnin. Od finančnega okrajnega ravnateljstva v Mariboru smo sprejeli sledeči dopis: Vsem v Jugoslaviji (Sloveniji) stanujočim vpokojencem se bodo prihodnje dni izplačale po poštnohranilničnem uradu v Ljubljani zastale in tekoče pokojnine in vzgojnine z vsemi draginjskimi dokladami v istem znesku kot dosedaj. Posebnih prošelj na finančno okrajno ravnateljstvo v Mariboru ali na zastopnika Nemške Avstrije v Ljubljani v tej zadevi ni treba več vlagati, ker se bodo pokojnine izplačevale brez razlike narodne pripadnosti. Izplačilo se je zakasnilo, ker ni bilo pravočasno likvidacijskih listin na razpolago.

Tihotapstvo z mastjo. Minuli petek je bilo v Zagrebu zaplenjenih 27 vagonov masti, namenjenih za Budimpešto. Čudimo se, da se Hrvati ne morejo odvaditi tihotapstvu živil v druge države. Namesto, da bi poslali te stvari v naše slovenske kraje, pa podpirajo svoje nedanje tlačane — Madžare. So pač gotovo bili udeleženi pri tem „kšeftu“ židje!

Einhauer — slepar. Znani Einhauer, s kojim smo se že svoj čas bavili, je z inserati naznanjal po raznih nemških časopisih, da preskrbi vsakemu, kdor se zgasi pri njemu in mu vpošlje neko odškodnino za posredovanje, dnevni zaslužek do 500 K. Te dni smo pa dobili v roke pismo neke gornještajerske nemške tvrdke, ki je med drugim tudi nasedla Einhauerjevimi lažnjivimi obljubam ter mu poslala znesek 9 K. Tvrdka sedaj odločno zahteva, da ji Einhauer vrne izvaobljeni denar, vrhu tega ga še pa obklada s priimkom »Hochstappler.« Če pripomnimo, da je bil iz Maribora izgnani Einhauer velik Nemec pred Bogom in pred ljudmi ter nekaj nemški narodni mučenik, smo označili dovolj, na kako trdni podlagi stoji mariborsko nemštvo.

Obrtna organizacija. V Celju se je 13. marca vršil občni zbor čevljarске zadruga, ki obsega mesto in sod. okraj Celjski. Zadruga, ki je bila do sedaj nemška, je preišla v slovenske roke. Načelnikom je bil izvoljen Štefan Strašek in podnačelnikom Martin Kolšek. Na zborovanju je obšerno poročal Blaž Zopanc iz Laškega o obrtni organizaciji in delovanju Zveze. Kaj pa delajo druge celjske zadruga, ki so še nemške?

Tapetniki in mizarji. Predsedništvo deželne vlade je dooznalo, da nameravajo beograjski hotelirji na novo opremiti svoje hotele, v katero svrhu so dobili od vlade velike podpore. Ker manjka v Beogradu obrtnikov, je priporočati slovenskim obrtnikom osobito tapetnikom in mizarjem, da gredo v Beograd, kjer bi našli obilo dela. Zveza južnoštajerskih obrtnih zadrug v Laškem trgu bi dala o tem natančneje pojasnila.

Pilarjem na znanje! V slučaju, da bi želel kateri pilarski pomočnik vstopiti v službo, ali se samostojno etablirati, se nudi ugodna prilika. Obrniti se je na društvo obrtnikov v Kranju, ki daje interesentu natančna pojasnila.

Nemškoavstrijska krona zopet manj vredna. — Padec kronske vrednosti v Carihu v Švici in sicer dunajske, se je dne 3. t. m. nadaljeval. Vrednost je padla od 185 franka na 1775 franka. Istočasno pa je tudi praška deviza izdatno padla, in sicer za 35 franka na 22 frankov. Berlinska deviza je padla za 125 franka. Med ententnimi kurzi kaže največje nazadovanje italijanska deviza ki je padla od 66 na 645 franka.

Shod živinorejcev v Mariboru, ki ga je sklical načelnik okrajnega zastopa dr. Leskovar, se je večeraj lepo obnesel. Govorila sta inženier Zidanšek in višji šivinoždravnik Pirnat. Z večino glasov se je določila za okraj marijadvorska pasma. Od vlade se zahteva, naj energično prepreči tihotapljanje naše živine čez Muro.

Oddaja krompirja. Okrajno glavarstvo v Mariboru ima na razpolago še večjo množino krompirja. Cena 85—90 vin. kilogram. Kdor ga želi, naj takoj odda pismeno prijavo na okrajnem glavarstvu II. nadstropje soba št. 11.

Naš rojak dr. Ilešič je imenovan za rednega profesorja na stolici za slovenski jezik na zagrebškem vseučilišču.

Vodja francoske komisije v Mariboru, generalštabni major g. dr. med. Gaston Reverdy, je bil večeraj dne 6. aprila 1919 gost našega prevzvišene nega nadpastirja dr. Mihaela Napotnik. Obenem z njim so bili povabljeni gospodje zastopniki svetne in cerkvene oblasti, med njimi poverjenik za uk in bogočastje dr. Verstovšek ter general Maister. Med obedom je nadpastir pozdravil odličnega francoskega častnika ter dal izraz čustvu veselja nad njegovim obiskom, čustvu dobrega upanja, da bo kmalu sklenjen za vse narode pravičen, stalen mir, in pa čustvu srčne želje, da bi Bog blagoslovil njegova prizadevanja v korist dobri stvari in da bi ga po srečno izvršenih tozadevnih opravkih zdravega privedel nazaj v njegovo domovino, v Pariz. Za pozdravne besede se je g. major iskreno zahvalil, zagotavljajoč, da francoski narod čuti z nami ter nam želi mirnega, blagodejnega razvika in napredka. Na to je pogostitelj pozdravil druge goste, želeč vsem obilnega blagoslova božjega za njih trudopolno delo v prid našemu ljudstvu. Poverjenik dr. Verstovšek je v odzdravu v imenu vseh gostov naglašal hvaležno veselje nad tem pomenljivim dnevom, ki bo gotovo mnogo pripomogel k blagoslovljenemu delu za mirno ureditev naše domovine. — Po končani pogostbi se je g. major vidno razveseljen poslovil od odlične družbe, vsi gostje pa so se razšli z najboljšimi vtisi in z radostnim upanjem, da se bo zastopnik plemenitega francoskega naroda z uspehom potegoval za pravično stvar.

Pogreb č. g. župnika Vida Janžekovič. V nedeljo, dne 6. aprila popoldne se je v Svečini vršil pogreb č. g. župnika Vida Janžekovič. Udeležba ljudstva iz obmejnih krajev je bila ogromna. Kljub nedelji, ko imajo duhovniki obilo opravil doma, se je vendar udeležilo sprevoda 13 duhovnih sobratov. Slovo v cerkvi je govoril župnik g. Evald Vračko iz St. Ilja. Sprevod je vodil jareninski dekan č. g. Čizek, ki mu je govoril tudi nagrobnico. Domači pevski zbor je zapel ob gomili žalostinko. Domači župljani se kar niso mogli ločiti od groba svojega preljubljenega dušnega pastirja. Obmejni Slovenci smo z rajnim gospodom Vidom mnogo, mnogo izgubili. Bil je tih, miren a zelo vstrajen delavec na narodnem polju. Tilnika ni upognil pred nasprotniki, ki so ga hoteli zdrobiti, temveč je vstrajal kot junak! Slava spominu obmejnega buditelja!

Nove plače za učiteljstvo na ljudskih in meščanskih šolah v Sloveniji. Pri višjem šolskem svetu v Ljubljani sestavljeni oddelek za ureditev učiteljskih plač, v katerem posluje eden računski uradnik in 7 učiteljev je že odmeril nove službene prejemke za aktivne učitelje in učiteljice, ki so nameščeni na šolah bivše vojvodine Krnjske in bivše grofije Goriške. Deželno knjigovodstvo je dobilo ukaz, da izplača od 1. prosinca 1919 do spele zneske kar najhitreje, da se pospeši uradovanje, je višji šolski svet tudi knjigovodstvu pridelal šest učiteljev. Odmerjevanje plač za učiteljstvo koroških in štajerskih šolskih okrajev se je pričelo in bo gotovo do konca aprila.

Poljaki so nezadovoljni, ker baje ne dobijo Gdanskega. Ententa sploh ne namerava priznati Poljakom gdanske luke, temveč jim bo ponudila nek drug izhod na morje. Poznanjskega prebivalstva se je lotila radi tega neugodnega razvoja gdanskega vprašanja veliko razburjenje. Za Poljake je Gdansko toliko kot za Jugoslovane Trst.

Nova slovenska trgovina. Znano trgovino Ant. Peer v Štorah pri Celju je kupil zaveden trgovec Antop Naglič v Misinju. S tem je prišla zopet stara nemška postojanka v slovenske roke. Trgovino priporočamo slovenskemu občinstvu in opozarjamo na današnji tozadevni inserat.

Prevoz živil. Prebivalstvo ob meji se ponovno opozarja, da je prevoz živil in gospodarskih potrebščin na vse postaje proge Maribor—Špilje—

Ljutomer dovoljen le proti prevoznicam, ki jih izdajajo pristojna okrajna glavarstva. Vsa živila in gospodinske potrebščine (manufakturno blago, sukanec, milo itd.), ki ni krito s takimi prevoznicami, se zapleni in zapade brez odškodnine, v prid države. Posebej se opozarja, da je uvoz v neutralno ozemlje (tudi v Radgono) istotako prepovedan, kakor uvoz v Nemško Avstrijo.

Jugoslovanski mirovni delegatje so bili dne 3. aprila, kakor poročajo iz Pariza, sprejeti od predsednika Wilsona, Lloyd Georgeja in Clemenceana. Italijan Orlando se razgovora z Jugoslovani ni maral udeležiti. — Da največji državniki sveta vabijo Jugoslovane k sebi na razgovor, je velike važnosti. Amerikanci, Angleži in Francozi nas upoštevajo. Naši delegati so gotovo temeljito podučili visoke državnike o naših zahtevah. Poročila iz Pariza zagotavljajo, da se je položaj glede naših mej zelo zboljšal.

Kraljica cerkvenega leta — Šmarnice za leto 1919, spisal M. Volčič, župnik v Breznu, izdala Cirilova tiskarna v Mariboru, so ravnokar izšle. V mični obliki razpravljajo razne Marijine praznike. Obsegajo lepe nauke za Marijine častilce. Ob koncu so pridejane mašne, spovedne in obhajilne molitve in litanije Matere božje. Cena lični knjižici s poštno vred znaša K 340. Naročajo se v Cirilovi tiskarni v Mariboru. Častilci Marijini, sežite takoj po tej najnovejši knjižici.

Nov učni pripomoček za pouk zgodovine je »Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov«, ki jo je spisal Matija Pirc, profesor v Mariboru. Poverjenstvo za uk in bogočastje v Ljubljani jo je z odlokom z dne 28. marca 1919, št. 1457 priporočilo kot učni pripomoček srednje in ljudskošolski mladini. Cena 1 K, po pošti K 120; pri naročbi nad 50 iztisov dobijo gg. učitelji in učiteljice 10% popusta. Razpošilja jo pisatelj Matija Pirc, profesor v Mariboru.

Marija, žalostna mati. Premišljevanja in molitve. Spisal dr. Josip Hohnjec, profesor bogoslovja v Mariboru. Mirno lahko trdimo, da tako popolnoma izvršnega molitvenika še Slovenci do sedaj nismo imeli, kakor je ta. Pisatelj, neumorni organizator slovenskega ljudstva, se je v resnici potrudil podati svoje mu ljudstvu nekaj dobrega. Knjiga vsebuje v prvem delu osem obširnih premišljevanj o žalostni Materi božji, kakršnih dosedaj še ni bilo v slovenski književnosti. Premišljevanjem sledi veliko številnih molitev in pobožnosti. Ob koncu je g. pisatelj še dodal razne molitve v boleznih, za bolnika, za umirajočega in za rajne. Novo knjigo prav toplo priporočamo. Cena s poštno vred K 650. Naroča se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Shodi in prireditve.

V sredo, dne 9. aprila, v Mariboru ob 8. uri zvečer v veliki dvorani pivovarne Götz sinfonični koncert prvega jugoslovanskega umetnika na gosli Zlatko Balokoviča s sodelovanjem vojaške godbe pod vodstvom kapelnika Ferdo Herzega.

V nedeljo dne 13. aprila: V Dolu pri Hrastniku takoj po prvem sv. opravilu v prostorih g. Petra Šentjura občni zbor kmetijske zadruga. Člani zadruga pridite polnoštevilno, da se sami prepričate o delovanju zadruga! — Po tem občnem zboru se vrši občni zbor slov. kat. izobr. društva. — Pri Sv. Petru na Medvedovem selu po rani maši shod S. K. Z. Govori nadrevizor Vlad. Pušenjak. — Pri Sv. Stefanu pri Šmarju popoldne po večernicah shod S. K. Z. Govori nadr. Vlad. Pušenjak. — V Ptuju ob 10. uri popoldne v gornji dvorani Narodnega doma redni obč. zbor konjerejske zadruga. Vabljeni so vsi konjerejci, tudi netlani. Na dnevnem redu je med drugim dveje važnih predavanj. — V Svečini po rani sv. maši v šoli shod SKZ. Govorita urednik Žebot in odvetnik dr. Leskovar.

V ponedeljek dne 21. aprila: V Žičah popoldne ob 3. uri v posojilniških prostorih redni občni zbor hranilnice in posojilnice z običajnim dnevnim redom. — Pri Sv. Benediktu v Slov. gor. popoldne ob 3. uri v društveni dvorani gledališka igra »Repoštev.« Nastopita povečani pevski in spopolnjeni tamburaški zbor s popolnoma novimi komadi.

Listnica uredništva!

Spodnji Dolič in Vitanje: Če je dopis še tako resničen in zanimiv, brez podpisa gre neusmiljeno — v koš! — Žetale pri Rogatcu: Bodemo v kratkem ugodili Vaši želji. — F. K. Ptuj: Hvala za poslano, prosimo v kratkem nadaljevanja. Pozdrav!

MALA NAZNANILA.

Kupi se;

Kupim vsako množino suhih in polsuhih samih bukovih, mešanih trdih ter mehkih cepljenih meter-skih drv, pošiljatev do konca aprila t. l. Ponudbe za naložene vagone oddajne pestaje je nasloviti na: J. Blatnik, lesna trgovina, Lodiča, p. Vranako pri Celju. 563

Pisalni stroj se kupi. Cenjene ponudbe pod "Stroj" na Anonimno ekspedicojo Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 8/I. 585

Proda se;

Vozovi za kmetako rabo različne teže s vsemi dodatki se poceni prodajo. Težno pri Mariboru št. 8. 696

Trgovina z lesnino v Kranju (Kranjsko) priporoča gg. trgovcem in metovalcem svojo zalogo lesenega poljskega orodja in lesenih izdelkov, kakor grabelj, senenih vil, cambolov, košev, vsakovrstnih košev, vsakovrstnih korb iz protja, mlinskih sit, rešet, različnih škafov, čebrov, kakor tudi vse lesene kuhinjske potrebnosti. M. Česenj. 558

Sadjevec vino in kisló vodo razpošilja A. Oset, p. Guštanj. Ponošene obleke najraznovrstnejše iz dobrega sukna za moške in ženske se prodajajo po skrajno znižanih cenah v Mariboru, Dravska ul. 15, pri starem mostu. 369

POZOR! Spalne sobe iz masivnega in trdega lesa, kakor: kuhinjske oprave lastnega in solidnega izdelka se po ceni prodajajo pri Mizarski zadrugi Grajski trg 3, Maribor. 570

Za 5 okenj vse kompletno s šaluzijami vred 1 stena iz slekla, 2 metra visoka in 4 metre široka ter več raznih stvari je na prodaj v Mariboru, Stalna ul. 10. Kovaško orodje s drugim železjem vred je na prodaj pri J. Korkot, kovič v Račah. 631

Premogokop se prodaja za ceno 380.000 K; pojasnila daje Selinšek, Evgenova cesta 3, Maribor. 684

Potrebuješ čevlje? Zamerjam 1 par moških moških čevljev 41 in 1 par lepih nedeljaskih čevljev 43 se slani ali mast. Ponudbe na Karel Kores, Maribor, Langetjeva ulica 21. 682

Kobila jezavoljo pomankanja prosta na prodaj, domačega plemena visoke rasti, okoli 14 let stara in za vsako domačo delo sposobna. Cena 950 K. Naslov: Kojčerevec, poštno ležaje, Ormož ob Dravi. 680

Službe;

Organist in cerkovnik želi službo spreminiti, oženjen, Ceciljanec, smoten voditi večje tamburaške shore. Naslov v upravi. 658

Učence iz boljše hiše in dobro polsko izobrazbo se takoj sprejme v veletrgovino in razpošiljalno R. Stermecki Celje. 654

Pohištvo,

spalne robe, jedilne in gospodarske sobe, kuhinjska oprava, postelje, omarice, otomane, spalnici in dekorativni divani, postelje, omare, mize in stoli iz mehkega in trdega lesa, železne postelje in umivalniki ter vse vrste lesenega, železnega in tapciranega pohištva v vsakem slogu od preste do najfin. izvršitve po jako nizkih cenah. pri trdki za pohištvo, KAREL PREIS, Maribor, Stolni trg 4. 660

Svobodni ogledi

Ceniki zastoj!

Izdajatelj in založnik: Konsorcij „Straža.“

Nove mostne in decimalne tehtnice ter brzotehtnice s košaro ali kavljem, decimalne tehtnice - grede-ljnice, uteži iz železa so vedno v zalogi. Tudi točno izvršuje vse gl. poprave imenovanih tehtnic ter preiskuševanja letih.

Franc Žnidar, kovač za fino orodje, Pobrežka cesta 3, in Tržaška cesta 11. Maribor.

Brata Vošniak,

trgovina z usnjem in surovimi kožam PTUJ: v hiši poleg okr. glavarstva (prej trgovina Lenart) 395

podplati, notranje usnje, zgornje usnje črno in ru-javo, likanec, (usnje za konjsko opravo), cepljeno usnje za gamaše, elegantni box-calf in che-vreux čevlji, pol čevlji, — čevlji iz telečjega usnja, navadni čevlji iz rujave kravine, dreta — podplatni cveki — platno.

Več vagonov koruze

popolnoma suhe, zdrave, same čiste plemenite vrste madžarskega izvora, izvoz zajamčen, prodaja V. Stefanovič, Daruvar, Slavonija.

Oferiram po zelo nizkih cenah koruzo, ko-ruzno moko, svinjsko mast in povejono svinjsko meso. Večje množine zamete.

Prodaja samo na debelo.

Franc Vidovič, Cvetlična ulica 15. Maribor. 557

Krompir

jedilni, zdrav v celih vagonih, svinjsko mast, suho svinjsko meso prodaja

V. Stefanovič, Daruvar, Slavonija. Kupuje pa švedske vžigalice in sol. 608

Naznanilo.

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem s 1. aprilom t. l. otvoril

agenturo in komisijo

v Mariboru v Šilerjevi ulici št. 10 ter se priporočam za obilen obisk.

Anton Haas.

675

Podružnica Ljubljanske Kreditne Banke

MARIBORU.

Delniška glavica K 15.000.000.

Rezervni fond nad K 4.000.000.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice: Split, Celovec, Trst, Sarajevo, Gorica, Celje.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Po sreduje nakup in prodajo vrednostnih papirjev in izvršuje borzna naročila najtočneje. — Daje

predume na vrednostne papirje in blago. Es-kontuje in vnovčuje menice. — Dovoljuje kre-dite v vseh oblikah — Poslovno mesto raz-redne loterije. 350

Otvoritev kavarne!

Podpisana uljudno naznanja cenj. občinstvu da sem prevzel s 5. aprilom 1919 od g. Lešnika kavarno Promenada v Mariboru, Kokošinekov drevored.

Obenem zagotavljam sl. občinstvu izborna pijačo in vzorno postrežbo ter se priporočam za obilen obisk.

Z odličnim spoštovanjem

Pavla Omerzu.

676

Ferdo Babič prej Franc Mahnič

ključavničarski mojster

v Mariboru v Flosarjevi ulici št. 3 se priporoča vsem Slovincem in znanem. 692

Proda se nova poletna uniforma za častnika, več vojaških bluz, 1 suknja in 1 častniška sablja. Tržaška cesta 83, Maribor. Vpraša se popoldne od 3—6 ure. 694—8

Spretna, snaž- kuharica za kantino, ki govori na, starejša slovenski in nemški, kakor tudi ena močna, snažna kuhinjska delka. Obe za spodaj imenovano kantino se sprejmeta takoj. Ponudbe s spričevali in z zhtevo plače na naslov: Tovarna za celulozo Rechberg, Miklauzhoj, Koroško. 695

Fran Baš

diplom. živinozdravnik ordinira

698 Glavni trg 12, CELJE, Glavni trg 12.

Poslovilo!

Ker se mi ni bilo mogoče od mojih cenj. odjemalcev iz št. Iija, Mislinja in tudi sosednih občin št. Florjana, št. Vida, Konjaka in št. Miklavža ob priliki preselitve osebno posloviti, se tem potom vsem iskreno zahvaljujem za iskreno zaupanje svojega 10 letnega bivanja ter kličem vsem skupaj Z Bogom!

ANTON NAGLIČ, trgovec v Mislinji.

Naznanilo!

Slava mu občinstvu občine Teharje in širne okolice uljudno naznanim, da sem prevzel s 1. aprilom znano Peerovo trgovino v Što-rah v svojo last in si bom prizadeval dobro ime te hiše še nadalje obdržati in času primerno cenj. odjemalce najboljše postreči. — Za obilen obisk se priporočam.

ANTON NAGLIČ Štore

Dr. Ivan Matko

strokovni zdravnik za notranje bolezni

v Mariboru, Stalna ulica št. 1., ordinira od pol 3. do pol 4. ure popoldne. 672

Posestvo v bližini CELJA

obstoječe iz hiše, gospodarskega poskopa, kozolca, obsejenih njiv, nekaj gozda itd. se s premičninami event. tudi s živino po ceni pro-da. Pojasnila daje: R. P. v Celju, Glavni trg 4, I. nadst. 671

Najlepši kinč za verande, balkone, za okna se brezdvomno moji svetovno zna-ni gorski viseči nageljni. Razpošiljanje na vse strani. —

Cenik brezplačno. Roman Brezočnik. Razpošiljalnica gorskih visečih nageljnov, Maribor.

Gabriel Hakelgasse 3. 640